

внушили на Славейкова мисълта да събира народни пословици, гатанки, пѣсни приказки и др. Слѣдъ 15 години той разполагалъ вече съ богатъ материалъ, който се издаде много по-късно, подъ заглавие: *Български притчи или пословици и характерни думи* (2 части, 1890—1897).

Освободенъ отъ владишкия затворъ въ Търново, Славейковъ изрежда въ даскалското звание Калифарево, Кованлъкъ, Цѣрова кория, Лѣсковецъ (1844), Бѣла (1845), Севлиево (1847), Ловечъ (1847), Плѣвненъ, Вратца (1848), Тръвна, Търново и пакъ Тръвна. Всждъ агитира противъ грѣцкитѣ владици. Затова и нийдѣ не намира покой; на всѣко мѣсто прѣтърпѣва по нѣкое гонение.

Въ 1852 съ книгитѣ си *Смѣсена китка*, *Басненикъ* и *Пѣснопойка* — съчинения напечатани въ Букурещъ — Славейковъ добива първата си извѣстностъ у насъ като писателъ и продължава да печати разни книжовни трудове въ Цариградъ. Тамъ до 1862 той издалъ слѣднитѣ книги: *Смѣшенъ календаръ*, *Веселушка*, *Скратение на турската история*, *Български пѣсни*, *Нова-мода календаръ*, *Букваръ*, *Славейме*, *Св. Димитрий Солунски* и *Мак. доноситѣ словѣне съ българетѣ*, *Наржченъ наставникъ*, *Дневникъ*, *Искрица*, *Цариградски потайности*, *Лодойска поляшка*, *Разбойникъ въ Балкана*, *Робинзонъ*, *Послѣдний Абенсеражъ*, отъ които едни сж оргиналенъ трудъ, а другитѣ прѣводи. Тонътъ, който прѣобладава въ първото му книжовничество, е сатирата. Сатирата най-много е прилѣгала на Славейкова въ будителската му роля. И въ двата му календаря *Нова-мода календаръ* за 1857 и *Смѣшенъ календаръ* за 1861 Славейковъ се присмива умѣстно на грѣцкитѣ владици и на гъркоманитѣ. „Гърчулѣй се, гърчулѣй, дорѣ гърба ти оголѣй“ — и цѣлъ редъ сж поговорки. Но той шиба не по-малко безпощадно и нашитѣ обществени недостатѣци.

Отъ 1863 Славейковъ се установява въ Цариградъ, и отъ тогава се начева единъ новъ периодъ на неговата дѣятелностъ като литераторъ и народенъ водителъ. Той излиза лично на публистическата сцена, първенъ съ чисто литературния си вѣстникъ *Гайда*, послѣ, отъ 1866 до 1872, съ политическия си вѣстникъ *Македония*. Отъ 1864 той и съставя частъ отъ

комисията на Американското Библейско Дружество, натоварена съ прѣвода и поправянето на Св. Писание. Отъ това врѣме той вече зима най-живо участие въ народнитѣ борби противъ фанариотитѣ и по църковния въпросъ, съ *Чомакова* заедно. Изборътъ на името — Македония е билъ единъ отъ най-сполучливитѣ. Съ самия тоя актъ Славейковъ включва и цѣлата тая българска областъ въ общото народно движение по онова врѣме. Слѣдъ много разправи съ турската цензура, спирания на вѣстника и затваряне на редактора му, *Македония* бива окончателно унищожена отъ турското правителство въ 1872 като опасенъ за държавата рволюционенъ вѣстникъ, и самия редакторъ за кжсо врѣме биде арестуванъ. Слѣдъ освобождението си отъ затвора, благодарение ходатайствата на нѣкои отъ посолствата, Славейковъ за кратко врѣме редактира цариградското сп. *Читалище* (год. III), послѣ се улавя о старото си занятие учителството. Русско-турската война въ 1877 го заваря учителъ въ Стара-Загора.

Слѣдъ освобождението ни Славейковъ се посветява изключително на политическата дѣятелностъ по уреждането на освободеното ни отечество. Въ 1879 той билъ членъ на търновското велико народно събрание, послѣ членъ и прѣдсѣдател на първото обикновено народно събрание. Въ 1880—81 — министръ на просвѣщенieto, послѣ на вжтрѣшнитѣ работи въ Каравеловия кабинетъ. Въ 1881, слѣдъ държавния прѣвратъ, той бива принуденъ да емигрира въ Источна Румелия, дѣто издава, заедно съ Карвелова и сина си Ивана, вѣстникъ *Независимостъ*. Въ 1883 Славейковъ се връща въ София, дѣто заедно съ Ризова и Ивана Славейковъ издава *Търновска Конституция*, която бранѣла демократическитѣ основи на българската конституция. Прѣзъ послѣднитѣ години отъ живота си Славейковъ е страдалъ отъ парализация и не е билъ въ състояние вече да работи. Прѣзъ това врѣме той бѣ пенсиониранъ. Той се поминалъ въ 1895 год., въ София.

Славейковъ минува за най-добъръ познавачъ на българския езикъ, въ своето врѣме и той прѣвъ показа гжвкавостта му въ поезията. Такива бисери като *Не пѣй ми се*, *Нека чуе мама*, *Жестокостта ми се сломи* и пр. не ще изгубятъ никога цѣнността си

